

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк, Н. О. Моршна,
Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко,
М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко, Я. А. Дейнека

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 24 (106)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 31 грудня 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВЕРХОВНА РАДА	4
ПОЛІТИЧНІ АКЦІЇ.....	4
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	5
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	5
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	6
НАТО.....	9
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	9
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	12
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ.....	13
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА	14
РЕФОРМИ	15
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	15
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	16
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	17
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	24
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	24
ІСТОРІЯ	26
ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.....	27
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	27
РЕЛІГІЯ.....	29
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	30
ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ.....	30
КРИМ	31
ДОНБАС	32
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	32
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	33

ВЕРХОВНА РАДА

Конституційний Суд України визнав запропонований Президентом України В. Зеленським законопроект про скорочення Верховної Ради на третину відповідним Основному закону країни. На думку суду, внесення змін до ст. 76 і 77 української Конституції є законним. Згідно з пропозицією українського лідера, в цих статтях повинно бути прописано скорочення кількості народних депутатів з 450 до 300 осіб і зміна виборчої системи зі змішаної на пропорційну. Крім того, законопроектом передбачається введення виборчого цензу, який передбачає, що кандидат у народні депутати повинен володіти державною мовою. Після того, як КСУ схвалив цю ініціативу Президента, Верховна Рада може приступити до голосування за цей законопроект.

Суд одобрив пропозицію В. Зеленського скоротити Раду на третю = [Суд схвалив пропозицію В. Зеленського скоротити Раду на третину] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/17/sud-odobril-predlozhenie-zelenskogo-sokratit-radu-na-tret>).

Президент України В. Зеленський вніс на розгляд парламенту законопроект про децентралізацію влади, який передбачає, зокрема, новий адміністративно-територіальний поділ країни. В. Зеленський пропонує трирівневу систему місцевого самоврядування – громада, округ і область. Окремою адміністративною одиницею названа Автономна Республіка Крим. Про особливий статус самопроголошених республік Донбасу згадок немає. Крім того, в Україні з'явиться нова посада префекта. Він буде представляти державу в округах, областях та Києві. Префект контролюватиме дотримання Конституції і законів на місцях. Префектів терміном на три роки буде призначати Президент за пропозицією уряду. Документ В. Зеленського має статус невідкладного.

Президент Украины внес на рассмотрение парламента законопроект о децентрализации власти = [Президент Украины внес на розгляд парламенту законопроект про децентралізацію влади] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 17.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30328907.html>).

ПОЛІТИЧНІ АКЦІЇ

Двоє поліцейських отримали травми і були госпіталізовані після бійки з учасниками протесту, що відбулася в Києві біля будівлі Верховної Ради. Приводом для зіткнення стала спроба групи мітингувальників встановити намет на проїжджій частині. Співробітники поліції хотіли відрадити їх від учинення протиправних дій, проте учасники акції протесту почали бійку. Як наслідок, двоє поліцейських отримали травми і були доставлені в лікарню. У цілому під стінами Верховної Ради проходить чотири акції протесту. У них беруть участь кілька тисяч чоловік.

Двое полицейских госпитализированы после потасовки с протестующими в Киеве = [Двоє поліцейських госпіталізовані після бійки з учасниками протесту в Києві] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 18.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1218/c31519-9641445.html>).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

У Дніпрі, третьому за величиною місті України, відбулася святкова церемонія запалювання ханукальних свічок. Глава представництва Єврейського агентства в Дніпрі Р. Елцер запалив третю святкову свічку в спеціальній ханукії центру „Менора”. Ханукія висотою 2,8 м зроблена з чистого срібла, її вартість – 400 тис. євро. У церемонії запалювання ханукальних свічок узяли участь близько 500 євреїв міста. У Дніпрі існує велика і процвітаюча єврейська громада. У громаді працюють дитячі садки, єврейська школа, молодіжний рух, медичний центр, будинок для людей похилого віку, синагоги, єврейський музей та ін.

Шехтер, Давид. В украинском городе Днепр зажгли свечи на 3-метровой ханукие из чистого серебра = [В українському місті Дніпро запалили свічки на 3-метровій ханукії з чистого срібла] / Д. Шехтер // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2019. – 25.12. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5648562,00.html>).

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

„Яндекс” склав списки тих, хто опинився в центрі уваги росіян у році, що минає. Список подій очолюють вибори в Україні, пожежа в соборі Паризької Богоматері. Список людей, про яких „Яндекс” отримав найбільшу кількість запитів у 2019 р., очолює Президент України В. Зеленський. Серед серіалів найбільший інтерес викликали „Гра престолів” і „Чорнобиль” телекомпанії НВО.

„Яндекс” назвал самые популярные запросы в 2019 году = [„Яндекс” назвал найпопулярніші запити в 2019 році] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 19.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30331663.html>).

Державна концепція інтеграції іноземців на 2020 р., пише празьке видання, націлена на адаптацію в Чехії мігрантів з держав, що не входять у ЄС. На це виділено 48 млн крон. Ключовою метою концепції є підтримка вивчення чеської мови, економічна і соціальна самодостатність, соціокультурна орієнтація, взаємодія діаспор. За даними на кінець серпня, у Чехії легально проживало 341 496 іноземців не з країн Євросоюзу. Близько 140 тис. із них – громадяни України.

Чехия выделила 48 млн крон на интеграцию мигрантов не из стран ЕС = [Чехія виділила 48 млн крон на інтеграцію мігрантів не з країн ЄС] // Пражский экспресс. – Прага, 2019. – 18.12. (<https://www.prague-express.cz/society/70547-chehkiye-vydelila-48-mln-kron-na-integratsiyu-migrantov-ne-iz-stran-es>).

Центр опитування громадської думки провів соціологічне дослідження на предмет симпатій і антипатій чехів до тих чи інших держав. Про Україну позитивно відгукнулися 22 % опитаних, 38 % ставляться до України нейтрально, 37 % – негативно. Лідирує в рейтингу симпатій Словаччина, Австрія і Швеція.

Чехов спросили об отношении к Украине и России = [Чехів запитали про ставлення до України і Росії] // Пражский експрес. – Прага, 2019. – 18.12. (<https://www.prague-express.cz/society/70543-chekhov-sprosili-ob-otnoshenii-k-ukraine-i-rossii>).

В Естонії середня зарплата виросла, і естонські працівники стали повертатися на батьківщину. Вивільнені на трудовому ринку місця тепер охоче заповнюють українці. Більшість іноземної робочої сили тепер прибуває до Фінляндії з України. За даними імміграційної служби, за останні два роки працівники з України обійшли навіть естонців, які тривалий час посідали перший рядок у статистиці іноземної робочої сили. У минулому році з України найняли на роботу понад 1800 чоловік, а з Естонії – всього близько 1200. Зміна пояснюється тим, що середня зарплата в Естонії і, наприклад, у Польщі зросла, тому почалася зворотна міграція. В Україні ж середня зарплата становить близько 350 євро, у будівельній сфері навіть менше, тому українці охоче приїжджають на заробітки до Фінляндії. Точну кількість працівників з України важко встановити. Крім даних імміграційної служби, яка веде облік іноземних працівників, найманих безпосередньо фінськими підприємствами, є ще т. зв. орендні працівники. Вони є співробітниками українських або естонських фірм, які відправляють їх на роботу в компанію фінського замовника на певний термін.

Украина обошла Эстонию по числу прибывающих в Финляндию работников = [Україна обійшла Естонію за кількістю прибуваючих до Фінляндії працівників] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 16.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/business/ukraina-oboshla-estoniyu-po-chislu-pribyvayuschih-v-finlyandiyu-rabotnikov?id=88379957>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Президент України В. Зеленський призначив В. Сльченка послом України в Сполучених Штатах. Він також звільнив В. Сльченка з посади представника України при ООН і посла України в Ямайці. Тим часом, як було офіційно повідомлено, нинішній тимчасовий повірений у справах США в Україні В. Тейлор залишить свою посаду і покине Україну.

Украина назначила в США нового посла = [Україна призначила в США нового посла] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 20.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1220/c31519-9642281.html>).

Історія з імпічментом президента США Д. Трампа виходить на фінішну пряму. Це вже не перша спроба відсторонити від влади нинішнього американського президента. Дамоклів меч імпічменту висить над ним із самого вступу на посаду.

Спочатку опоненти з демократичного табору розраховували на розслідування з приводу російського втручання у вибори, однак воно не принесло жодних переконливих результатів. І ось друга спроба – „Українагейт”, яка дала змогу довести справу до початку процедури імпічменту.

Шимов, Всеволод. *История с импичментом Трампу выходит на финишную прямую* = [Історія з імпічментом Трампу виходить на фінішну пряму] / В. Шимов // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 20.12. (<https://www.sb.by/articles/takoy-chuzhoy-sredi-svoikh.html>).

В Парижі закінчився саміт „нормандського формату”. Автор у своїй статті дає читачам можливість відчувати всі нюанси політико-психологічної атмосфери саміту, який пройшов у Парижі. Автор аналізує означену проблему, поєднавши репортажність та аналітику, даючи читачам можливість відчувати нюанси політико-психологічної атмосфери саміту.

Рибаченко, Віктор. *Підсумки Нормандського саміту: не сумні, але й не веселі* / В. Рибаченко // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 18.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23906/>).

Видання New York Times пише, що Р. Джуліані зізнався, що забезпечив президента США Д. Трампа детальною інформацією про посла в Україні М. Йованович. Фактично це призвело до подальшого відкликання М. Йованович з Києва. Президент США пояснив це тим, що вона втратила його довіру. Про це пише New York Times з посиланням на інтерв'ю з особистим адвокатом президента США. Він скаржився американському лідеру на М. Йованович через те, що вона нібито стояла на заваді розслідування проти колишнього віце-президента США Дж. Байдена, а також українців, які у 2016 р. оприлюднили документи, шкідливі для виборчої кампанії кандидата-республіканця. Видання пояснює, що свідчення у справі про імпічмент й інші дані доводять безпідставність тверджень адвоката Д. Трампа про М. Йованович.

Vogel, Kenneth. *Rudolph Giuliani said in an interview that he briefed the president “a couple of times” about Marie Yovanovitch, the envoy to Ukraine, setting her recall in motion.* = [Посла США в Україні звільнили через нарікання Джуліані] / К. Vogel // The New York Times. – New York, 2019. – 17.12. (<https://www.nytimes.com/2019/12/16/us/politics/giuliani-yovanovitch-ukraine.html?action=click&module=Top%20Stories&pgtype=Homepage>).

Посол Франції в Україні Е. Понсен похвалив німецького канцлера А. Меркель і французького президента Е. Макрона за розуміння „червоних ліній” України. Дипломат зазначив, що лідери країн показали це під час саміту в „нормандському форматі”. На думку дипломата, позитивним також є те, що всі сторони переговорів взяли на себе певні зобов'язання. Посол також підкреслив, що учасники досягли

прогресу щодо безпеки на Сході України, і розведення сил націлене на те, щоб покласти край людським жертвам. Е. Понсен зазначив, що був перезапущений політичний процес, деталі якого ще потрібно прояснити. За його словами, „це і стане темою наступних переговорів, коли є воля, є і результати”.

Макрона и Меркель похвалили за понимание „красных линий” Украины = [Макрона і Меркель похвалили за розуміння „червоних ліній” України] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/17/makrona-i-merkelyj-pohvalili-za-ponimanie-krasnyh-linii-ukrainy>).

Прем'єр-міністр Грузії Г. Гахар під час візиту до Києва підписав з Президентом України В. Зеленським угоду про створення стратегічної Ради високого рівня. Про це повідомили в прес-службі адміністрації грузинського уряду. Лідери двох країн відзначили, що підписання таких угод ще раз підкреслює готовність обох країн підняти на більш високий рівень відносини. Г. Гахар перебував в Україні з першими офіційними візитом.

Грузия и Украина создадут стратегический Совет = [Грузія і Україна створять стратегічну Раду] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 16.12. (<https://armenpress.am/rus/news/998841>).

Чеський аналітик Т. Спенцера в інтерв'ю коментує паризький саміт у „нормандському форматі”. Це була перша зустріч президентів, тому, на думку аналітика, її варто розцінювати як „промацування ґрунту”. Франція та Німеччина, відзначає Т. Спенцера, по-своєму вибудовують відносини з Росією. Але вони також усвідомлюють, що для США, принаймні для деяких американських кіл, Київ є стратегічно важливим інструментом, за допомогою якого можна змусити Росію витратити масу сил. У підсумку весь саміт, на думку експерта, А. Меркель і Е. Макрон дозволили ситуації розвиватися природним чином. „Тому В. Зеленський неминуче повинен був прийти до висновку, що у Європі справжніх союзників у нього небагато”, – наголошує аналітик.

Полански, Ярослав. Крым никого не интересует. Макрон и Меркель умывают руки = [Крим нікого не цікавить. Е. Макрон і А. Меркель умивають руки] / Я. Полански // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 16.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55681.html>).

Перший за три роки саміт лідерів країн „нормандської четвірки” – Росії, України, Франції та Німеччини – відбувся в Парижі 9 грудня 2019 р. За підсумками зустрічі лідери прийняли комюніке, в якому наголосили на прихильності Мінським угодам. Згідно з документом, до кінця березня 2020 р. має відбутися розведення сил у трьох нових точках на лінії зіткнення на Донбасі. Крім того, лідери „нормандської четвірки” закликали забезпечити до кінця року режим припинення вогню і обмін

полоненими за формулою „всіх на всіх”. Наступна зустріч у „нормандському форматі” повинна пройти через чотири місяці.

Д. Песков прокомментировав переговори „на підвищених тонах” в Парижі = [Д. Песков прокоментував переговори „на підвищених тонах” в Парижі] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 16.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/peskov-prokommentiroval-peregovory-na-povyshennyh-tonah-v-parizhe?id=88379247>).

НАТО

У порт південноукраїнського міста Одеса зайшов американський ракетний есминець 6-го флоту ВМС США USS Ross. У прес-центрі командування ВМС України зазначили, що американський есминець здійснює свій візит у рамках розширення міжнародної співпраці та зміцнення партнерських відносин України з країнами – членами НАТО. Як заявляв командувач ВМС США у Європі і Африці Д.Фогго, USS Ross – восьме американське судно, яке відвідало регіон у поточному році.

Американский ракетный эсминец зашел в порт Одессы = [Американський ракетний есминець зайшов в порт Одеси] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 25.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1225/c31519-9643516.html>).

Міністр оборони України А. Загороднюк заявив, що до кінця 2020 р. система управління Збройними силами України буде переведена на стандарти НАТО. За його словами, впровадження стандартів НАТО є одним з ключових пріоритетів України так, як країна, яка прагне вступити до Альянсу, повинна відповідати його військовим критеріям. Крім того, перехід на стандарти НАТО дасть можливість підвищити боєготовність української армії.

До конца 2020 года систему управления армией Украины переведут на стандарты НАТО = [До кінця 2020 року систему управління армією України переведуть на стандарти НАТО] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 20.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1220/c31519-9642293.html>).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

У статті для Atlantic Council британський і канадський політолог українського походження Т. Кузьо пише, що після потужної перемоги на виборах Президент України В. Зеленський намагався показати, що, на відміну від свого попередника, він готовий вести переговори про компроміс з лідером Росії В. Путіним. Однак тепер стає дедалі більш очевидно, що такий підхід не спрацює. І, на думку автора, Україна мало що може з цим зробити. „Бажання В. Зеленського досягти миру через компроміс – це просто анафема для В. Путіна, який розглядає будь-які компроміси як слабкість. Він відкидає будь-які пропозиції, які б означали тактичне визнання, що в Україні є право на повну незалежність від Росії. Мир на основі компромісу дасть змогу Києву продовжувати рухатися в напрямку євроатлантичної інтеграції. У Парижі

В. Зеленський зміг успішно показати себе миротворцем, який хоче компромісу. На думку автора, це хороший початок. Українському лідеру тепер потрібно бути чесним з українцями. Він повинен сказати їм, що мир на умовах Путіна – це загроза для незалежності країни. І тому не лишається іншого вибору, як змиритися з реальністю замороженого конфлікту” – констатує політолог.

Kuzio, Taras. Putin's imperial ambitions mean Ukraine must learn to live with frozen conflict = [Імперські амбіції Путіна означають, що Україна повинна навчитися жити із замороженим конфліктом] / T. Kuzio // Atlantic Council. – Washington, 2019. – 20.12. (<https://atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/putins-imperial-ambitions-mean-ukraine-must-learn-to-live-with-frozen-conflict/?fbclid=IwAR2iXZCaLytaUSMlaxW5saEblRbjJAKXHnAvEL2oKn-Le3vCe-R8PO4OM>).

Президент Росії В. Путін провів 15-ту щорічну прес-конференцію, щоб відповісти на запитання журналістів з усього світу. В. Путіна запитали про результати зустрічі „нормандського квартету”, майбутнє, імплементацію Мінських протоколів, оцінку В. Зеленського та варіанти вирішення конфлікту. Президент Росії розпочав свою відповідь, зауваживши, що недоцільно його питати про В. Зеленського, оскільки він був обраний українцями і не потребує його суджень. Він підкреслив, що „Мінська угода – єдиний спосіб наблизити мир на Сході України”.

V. Putinas valdžioje bus amžinai? Prabilo apie konstitucijos pakeitimus = [В. Путін при владі назавжди? Якщо говорити про конституційні зміни] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 19.12. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/12/19/news/rusijos-prezidentas-v-putinas-pradejo-jau-15-aja-spaudos-konferencija-12976599/>).

Міністерство закордонних справ Росії критично оцінило продовження закону про особливий статус Донбасу і проект поправок до Конституції України, присвячений децентралізації країни. За оцінкою російських дипломатів, нові закони, хоча і є кроком у правильному напрямі, суперечать мінським угодам. Також у коментарі міністерства вказується на те, що багато положень закону застаріли, містять у собі неактуальні відсилання на давно минулі події і більш не діючі українські закони. Проект, за словами авторів заяви, суперечить „формулі Штайнмаєра”.

Россия оценила проект децентрализации Украины = [Росія оцінила проект децентралізації України] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 19.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/19/rossija-ocenila-proekt-decentralizacii-ukrainy>).

Російський президент на саміті в Парижі ще раз підтвердив своє жорстке розуміння Мінських домовленостей і, здається, на думку автора статті, йому вдалося, тиснувши на українську сторону, наблизитися до своєї точки зору. Автор констатує, що багато українських спостерігачів відзначили те, що було залишено без уваги в

Парижі, а саме: В. Зеленський утримався від посилення на Росію як на агресора, перебуваючи у французькій столиці. Крим також не згадувався, незважаючи на центральність окупованого півострова в конфлікті Росія – Україна. Найбільшим результатом була обіцянка обміну полоненими „всіх на всіх”. Важливо підкреслити, зазначає автор, що в Парижі „не відбулося тотальної капітуляції українських інтересів, тим не менш, результати саміту були набагато нижчими від високих очікувань”.

Goncharenko, Oleksiy. Paris impasse: Time for Zelensky to get real about Russia = [Паризький тупик: час для В. Зеленського зрозуміти Росію] / О. Goncharenko // Atlantic Council. – Washington, 2019. – 18.12. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/paris-impasse-time-for-zelensky-to-get-real-about-russia/>).

Міжнародний кримінальний суд почне слухати справи Майдану, Криму та Донбасу. У компетенції МКС у Гаазі – переслідування в судовому порядку конкретних осіб, відповідальних за воєнні злочини, геноцид і злочини проти людяності. Тож для України – це шанс притягнути до відповідальності військових і посадовців Росії, причетних до трагічних подій в Україні. За час збройної агресії Україна надіслала до кримінального суду 12 інформаційних повідомлень щодо найтяжчих воєнних злочинів та злочинів проти людяності. Йдеться про події на Майдані, у Криму та на Сході України.

Драбок, Ірина. Україна продовжує надавати нові докази у кримінальному суді Гааги / І. Драбок // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 18.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23910/>).

Громадян РФ, які вважають, що в майбутньому російсько-українські відносини в тій чи іншій мірі стануть кращими, майже в сім разів більше, ніж росіян, які очікують погіршення, свідчать дані опитування ВЦВГД, що надійшли в „Інтерфакс”. Ініціативне всеросійське опитування було проведене на початку грудня 2019 р. серед 1600 респондентів віком від 18 років.

Опрос: более 70 % россиян верит в улучшение отношений с Украиной = [Опитування: більше 70 % росіян вірять у поліпшення відносин з Україною] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 18.12. (<https://rus.postimees.ee/6852867/opros-bole-70-rossiyan-verit-v-uluchshenie-otnosheniy-s-ukrainoy>).

Верховний суд Швейцарії не задовольнив скаргу Росії на рішення міжнародного арбітражу про стягнення 44,4 млн дол. на користь „Укрнафти”, повідомляє українська компанія. Суд також зобов’язав Росію виплатити „Укрнафті” 155 тис. швейцарських франків судових витрат.

Украффта сообщила о победе над Россией в швейцарском суде = [Украффта повідомила про перемогу над Росією в швейцарському суді] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 18.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55766.html>).

Автор статті констатує, що ніякі жарти про президента В. Путіна, жодні зображення насильства поліцією не можуть бути показані: російські телевізійники видаляють контент із програми. Розважальний канал TNT, який належить державній компанії „Газпром”, оголосив, що вийде в ефір сатиричний серіал „Слуга народу” за участю В. Зеленського. Серіал також повинні побачити російські глядачі – на Вільному телебаченні. „Трансляція є маленьким сигналом поп-культури для всіх, хто сподівався на порозуміння між Москвою та Києвом”, – вважає автор.

Lokshin, Pavel. Das rätselhafte Verschwinden von TV-Serien in Russland = [Дивовижне зникнення телесеріалів у Росії] / P. Lokshin // Die Welt. – Berlin, 2019. – 17.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article204380058/Selbstzensur-Russland-bannt-Serie-mit-ukrainischem-Praesidenten.html>).

Міністерство фінансів України повідомило, що Верховний суд Великобританії відклав винесення рішення в суперечці про борг України перед Росією через непогашені єврооблігації на суму 3 млрд дол. Відзначається, що результати остаточної апеляції щодо заяви Росії про винесення рішення в порядку спрощеного виробництва будуть оголошені після оголошення судом свого рішення, яке відбудеться, ймовірно, у 2020 р. Уточнюється, що в такому випадку йдеться саме про процедуру розгляду справи. Росія наполягає на прискореному розгляді зазначеного позову, водночас як Україна вимагає розглянути справу за повною процедурою.

Астапкович, Владимир. Суд отложил вынесение решения по делу о долге Украины перед Россией = [Суд відклав винесення рішення у справі про борг України перед Росією] / В. Астапкович // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 16.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55697.html>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Україна і Азербайджан зміцнюють співробітництво в торгово-економічній сфері. Відповідних домовленостей було досягнуто в Баку на зустрічі президентів В. Зеленського та І. Алієва. Виступаючи перед журналістами після закінчення переговорів, В. Зеленський заявив, що „Азербайджан є надійним другом України: дві країни завжди допомагали один одному в складні часи”. Він також висловив упевненість, що відносини України і Азербайджану продовжать зміцнюватися і вийдуть на новий рівень, у тому числі у сфері торгівлі. І. Алієв, у свою чергу, назвав успішним візит В. Зеленського в Азербайджан. На його думку, цей візит відкрив нову сторінку в міждержавних відносинах. Він вказав на те, що дві країни мають великий потенціал і можливості для нарощування співпраці в галузі туризму.

Украина и Азербайджан укрепят торгово-экономическое сотрудничество = [Україна і Азербайджан зміцнять торгово-економічне співробітництво] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 18.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1218/c31519-9641446.html>).

Китайські інвестори отримали контрольний пакет акцій українського виробника авіадвигунів. DW розповідає про те, навіщо продали „Мотор Січ” і чому угодою незадоволені США. За даними англomовного китайського видання Global Times, у КНР експлуатується 13 різних типів двигунів виробництва „Мотор Січ”. Крім того, використання українських розробок може зробити Китай незалежним у сфері будівництва авіадвигунів, де Пекін досі багато в чому залежить від інших країн. Про те, що США стурбовані цією угодою, говорив в інтерв'ю DW колишній посол США в Україні С. Пайфер. „У минулому китайці мали проблеми з розробкою власних авіаційних двигунів. Українські технології допоможуть їм вирішити ці проблеми”, – зазначив він, додавши, що таким чином інтереси США вступили в суперечність з економічними інтересами України.

Продажа Мотор Сич: чем украинские технологии заинтересовали Китай = [Продаж Мотор Січ: чим українські технології зацікавили Китай] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 23.12. (<https://www.obzor.lt/news/?mode=list&start=20>).

Курс англійської мови Академії сил оборони закінчили 20 українських військовослужбовців, що приступили до занять у вересні. Навчання українських військовослужбовців в Академії сил оборони є двостороннім естонсько-українським проектом співпраці у сфері оборони, запропонованим і профінансованим Міністерством оборони Естонії.

Двадцать украинских военнослужащих прошли языковые курсы в Академии Сил обороны Эстонии = [Двадцять українських військовослужбовців пройшли мовні курси в Академії Сил оборони Естонії] // День за днем. – Таллинн, 2019. – 20.12. (<https://rus.postimees.ee/6855797/dvadcat-ukrainskih-voennosluzhashchih-proshli-yazykovye-kursy-v-akademii-sil-oborony-estonii>).

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

Прем'єр-міністр України О. Гончарук повідомив, що Кабінет Міністрів затвердив угоди з урядами Колумбії та Еквадору про взаємне скасування візових вимог. За його словами, зазначені документи дають українцям право перебувати на території Колумбії і Еквадору до 90 днів кожні півроку. Для жителів цих двох країн будуть діяти аналогічні правила перебування в Україні.

Правительство Украины одобрило безвизовый режим с Колумбией и Эквадором = [Уряд України схвалив безвізовий режим з Колумбією та Еквадором] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 25.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1225/c31519-9643526.html>).

УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА

Автор статті поспілкувався з академіком мистецтв С. Гаврилюком із Боснії та Герцеговини. Він розповів про життя української громади в його країні та про те, як українська діаспора в Боснії та Герцеговині намагається зберегти свою національну ідентичність, своє українське коріння.

Красюк, Сергій. Сумувати і бідкатись не звикли / С. Красюк // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.12. (<https://ukrslovo.net/ukrainian-community/98610.html>).

На початку грудня в Українському культурному центрі Old Mill у Торонто відбулася важлива зустріч із С. Квітом, професором Києво-Могилянської академії, колишнім міністром освіти і науки України, президентом національного університету Києво-Могилянська академія. С. Квіт приїхав до Канади на запрошення і за сприяння ЛУК і VCU Foundation та з подвійною метою: як голова Національної агенції із забезпечення якості вищої освіти, аби провести низку консультацій із канадськими колегами та для того, щоб зустрітися з канадськими політиками, українською громадою, розповісти їм про ситуацію в Україні.

Зубко, Анастасія. Зустріч громади зі Сергієм Квітом і його доповідь / А. Зубко // Міст. – New York, 2019. – 18.12. (<http://meest-online.com/diaspora/canada-diaspora/zustrich-hromady-zi-serhijem-kvitom-i-joho-dopovid/>).

Серед українських організацій Америки почесне місце належить Злученому українському американському допомоговому комітетові. Це та установа, яка в непевних повоєнних роках допомогла десяткам тисяч українських утікачів переселитися з таборів біженців у Німеччині й Австрії до Америки. Сюди входило багато провідних діячів українського народу на рідних землях і велика кількість палкої патріотичної молоді. Це єдина українська організація в Америці, яка існує з такою довгою історією – 75 років.

Мірчук, Ігор. ЗУАДК відзначив своє 75-ліття / І. Мірчук // Міст. – New York, 2019. – 18.12. (<http://meest-online.com/diaspora/usa-diaspora/zuadk-vidznachyv-svoje-75-littya/>).

Цієї осені в Дніпрі почала діяти єдина в Україні Бібліотека української діаспори. Вона має ім'я американського сенатора-республіканця Дж. Маккейна, який був великим другом України та неодноразово відвідував нашу країну. Бував Дж. Маккейн і в Дніпрі. В бібліотеці щоденно відбуваються зустрічі з письменниками та цікавими людьми, краєзнавці та вчені читають лекції про діячів української діаспори, чия діяльність раніше не висвітлювалась, а творчість довгі роки перебувала під заборонаю. Про роботу Бібліотеки української діаспори ім. Дж. Маккейна автору статті розповів її директор В. Кучеренко.

Рижков, Вадим. Українська діаспора стає ближчою: як працює бібліотека імені Джона Маккейна в Дніпрі / В. Рижков // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 18.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23916/>).

РЕФОРМИ

Україна розробляє реформу, яка зробить можливим друге громадянство. Наразі визначається, як буде оформлена нова процедура, повідомив голова Державної міграційної служби України М. Соколюк в інтерв'ю газеті „Європейська правда”. За його словами, Президент України В. Зеленський неодноразово говорив про необхідність легалізації подвійного громадянства і доручив МЗС підготувати необхідні проекти. Один із законопроектів вже поданий на розгляд до Верховної Ради.

Украина разрешит двойное гражданство = [Україна дозволить подвійне громадянство] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 17.12. (<https://rus.postimees.ee/6851978/ukraina-razreshit-dvoynoe-grazhdanstvo>).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Видання пише, що цьогорічне рекордне зміцнення української валюти може допомогти переконати більше українців у тому, що „за кордоном їхньої країни трава не зеленіша”. Після того, як Росія анексувала Крим і розв'язала війну на Донбасі, мільйони українських працівників почали шукати роботу деінде. Однак, як пише Bloomberg, з'явилися ознаки сповільнення еміграції. Після піку грошових переказів з Польщі й Чехії зростання кількості таких операцій скоротилося у 2019 р. „Подорожчання гривні цього року, а також швидке зростання українських номінальних зарплат впродовж останніх кількох років – це сильний фактор сповільнення трудової міграції”, – сказав заступник голови Нацбанку О. Чурій. „Наші громадяни стали помітно менше цікавитися роботою за кордоном”, – додав він.

Verbyany, Volodymyr. World's Best-Performing Currency Cools Ukrainians' Lust to Leave = [Найкраща в світі валюта стримує прагнення українців виїхати] / V. Verbyany // Bloomberg. – New-York, 2019. – 20.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-12-20/world-s-best-performing-currency-cools-ukrainians-lust-to-leave>).

Служба фінансової розвідки Латвії заарештувала рахунки 10 українських ІТ-компаній за звинуваченням у відмиванні грошей. До скандалу вже притягнуто віцепрем'єра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Д. Кулебу. За даними видання, компанії не можуть отримати навіть 100 тис. євро гарантованої виплати через арешт. Такі листи з обвинуваченням отримали компанії, які мали рахунки в банку не менше 5 років і завжди проходили перевірки банку і не викликали ніяких підозр з боку служби фінансового моніторингу банку. Таке ставлення до

українських контрагентів, на жаль, може стати серйозним бар'єром для майбутніх взаємин між українськими інвесторами і Латвією.

Что ж вы делаете?! В Латвии арестованы счета десятка компаний из Украины = [Що ж ви робите?! У Латвії заарештовано рахунки десятки компаній з України] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 18.12. (<https://bb.lv/statja/chp-i-kriminal/2019/12/18/chto-zh-vy-delaete-v-latvii-arestovany-scheta-desyatka-kompaniy-iz-ukrainy>).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Нещодавно в прикарпатському селі Станіславівка оселився фермер, який почав розводити овець. Раніше Є. Очеретяний проживав у місті Коломия. Навчався у медичному коледжі, також здобував освіту в Чернівецькому університеті на факультеті історії, політології та міжнародних відносин. Він знає щонайменше три мови, встиг помандрувати світом і мав нагоду стажуватися в Німеччині та США. У Коломії Євген займався перекладами і ніколи не мріяв про фермерство. Євген дізнався про проект із розвитку сільських територій. Разом із його учасниками ознайомився з багатьма успішними практиками господарювання, поспілкувався з місцевими фермерами і вирішив займатися вівчарством.

Усатюк, Світлана. 3 містян – у фермери / С. Усатюк // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.12. (https://ukrslowo.net/doliludski/ludi_ta_rechi/98581.html).

Президент України В. Зеленський збирається скасувати рішення від 2001 р., яке забороняє продавати землю. Уряд В. Зеленського каже, що зняття цього мораторію може пришвидшити економіку України на 2 % щорічно впродовж наступних п'яти років, привабивши інвестиції, які гостро потрібні країні, щоб покращити стандарти життя. Але більшість українців вважають, що це жахлива ідея, констатує автор. Опитування показують, що такої точки зору дотримуються майже три чверті опитаних. Видання пише, що відкриття ринку землі потенційно може стати найбільшим ризиком для В. Зеленського. Професор Київської школи економіки О. Нів'євський нагадує про мету уряду добитися зростання економіки України на 40 % за наступні п'ять років. За його словами, без створення ринку землі це буде важко зробити. Найбільше питання реформи полягає в тому, чи дозволити іноземцям купувати українську землю. „Таке рішення важке для країни, яку нацисти колись розглядали як Lebensraum, тобто життєвий простір для німців на сході” – наголошує автор.

Verbyany, Volodymyr. Ukraine Farmers Who Endured Hitler, Stalin Now Fear Markets = [Фермери України, які пережили Сталіна й Гітлера, тепер бояться ринку] / V. Verbyany // Bloomberg. – New-York, 2019. – 17.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-12-17/europe-s-tragic-breadbasket-braces-for-new-fight-for-black-soil>).

Йонавський завод азотних добрив Achema і кедаїнський завод фосфорних добрив Lifosa стурбовані тим, що проведення в Україні дослідження ринку добрив може пошкодити експорту добрив у цю країну. За словами глави Achema Р. Міляускаса, незважаючи на те, що дослідження ще не закінчено, експорт добрив з Литви в Україну майже зупинився. За оцінкою керівника Achema, дослідження ініціювали місцеві виробники добрив. Вони досягли щонайменше своїх короткострокових цілей – імпорт скоротився, конкуренція знизилася, а виробництво місцевих добрив трохи збільшилося. І Achema, і Lifosa визнають, що український ринок важливий, однак підприємства стверджують, що контролюють ризики. Питання експорту добрив обговорювалося і на зустрічі Президентів Литви та України Г. Науседи і В. Зеленського.

Литовские компании обеспокоены проведением в Украине исследования рынка удобрений = [Литовські компанії стурбовані проведенням в Україні дослідження ринку добрив] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 16.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55690.html>).

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

CNN, одна з провідних телерадіокомпаній світу, повідомляє, що минулої зими, коли Л. Парнас й І. Фруман їздили в Україну, щоб допомогти адвокату президента США Р. Джуліані копати бруд на політичних опонентів, їм компанію склав Д. Коррейра, який шукав у Києві можливість укласти дохідні угоди. Д. Коррейра хотів підписати угоду про продаж Україні американського зрідженого газу через газопровід у Польщі, пише CNN. Для цього були потрібні міцні зв'язки в „Нафтогазі”. Повідомлення від американця свідчать, що у 2018–2019 рр. він організував кілька зустрічей, щоб зблизитися з українською компанією. Джерела CNN повідомили, що Д. Коррейра провів більше тижня з Д. Фірташем у Відні цього літа. Повернувшись у Флориду в середині серпня, він шукав когось, хто погодився б продавати зріджений газ Д. Фірташу.

Ward, Vicky. The invisible man: Text messages reveal former golfer's role in Ukraine scandal = [Невидимий чоловік: текстові повідомлення розкривають роль колишнього гольфіста в скандалі в Україні] / V. Ward // CNN. – CNN.- 24.12.2019 Atlanta, 2019. – 24.12. (<https://edition.cnn.com/2019/12/23/politics/correia-text-messages-ukraine-parnas-giuliani/index.html>).

Зустріч у Мінську стала проривною в тривалій російсько-українській газовій суперечці. За її підсумками, представники Росії та України підписали протокол нової угоди про транзит, а також про врегулювання взаємних суперечок. „Газпром” не міг не прислухатися до європейських партнерів – покупців російського газу. Німеччина, головний союзник споруджуваного газопроводу, відразу дала зрозуміти: вона готова закуповувати газ по новому контракту, але наполягає на збереженні українського транзиту.

Романова, Нина. Украина получила пять лет с правом прокачки газа по протоколу нового соглашения о транзите = [Україна отримала п'ять років з правом

прокачування газу по протоколу нової угоди про транзит] / Н. Романова // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 24.12. (<https://www.sb.by/articles/gazu-v-odnoy-trube-tesno.html>).

Представники „Нафтогазу”, оператора газотранспортної системи України і російського „Газпрому” провели в столиці Австрії Відні переговори щодо газу. Про це сказав глава Міненерго РФ О. Новак. На питання, на якому рівні проходили переговори щодо газу у Відні, О. Новак сказав: „На рівні корпорацій. Вони обговорювали на корпоративному рівні ті питання, які на порядку”, – додав міністр. Виконавчий директор „Нафтогазу” Ю. Вітренко повідомив, що на переговорах щодо газу у Відні „Газпрому” було заявлено про готовність НАК розглянути можливість погашення заборгованості в 3 млрд дол. поставками газу. „Наша позиція з цього питання є публічною. Щоб продемонструвати свою конструктивність, ми сказали, що готові розглядати можливість отримати газ від „Газпрому” в рахунок погашення заборгованості за рішенням минулого Стокгольмського арбітражу (3 млрд дол.)”, – написав Ю. Вітренко в Facebook. Він додав, що „Нафтогаз” також готовий відкликати свої позовні вимоги в новому арбітражі, але тільки якщо буде укладено довгостроковий контракт на транзит, який буде покривати всі витрати, і якщо „Нафтогазу” буде компенсовано невиконання „Газпромом” своїх зобов’язань за поточними контрактами.

Украина и Россия провели в Вене переговоры по газу = [Україна і Росія провели у Відні переговори щодо газу] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 07.12. (<https://www.kurier.lt/ukraina-i-rossiya-proveli-v-vene-peregovory-po-gazu/>).

Президент Д. Трамп підписав оборонний бюджет США, що передбачає введення санкцій відносно компаній, що беруть участь у будівництві газопроводів „Північний потік – 2” і „Турецький потік”. У Берліні назвали дії США втручанням у європейські справи, на що американський посол в цій країні заявив, що санкції введені в інтересах ЄС та спрямовані на те, щоб не допустити домінування якоїсь однієї країни на європейському енергетичному ринку. Вашингтон працює на послаблення ЄС як такого, який після виходу Великобританії і без того чекають непрості часи. „З іншого боку, американський тиск, а також наростаюча східноєвропейська фронда будуть підштовхувати Москву і Берлін (а також Париж) до дедалі більш тісної взаємодії, долаючи розбіжності і суперечності, спровоковані українською кризою”, – наголошує автор.

Шимов, Всеволод. Введение американских санкций в отношении европейских компаний вызывает негатив = [Введення американських санкцій щодо європейських компаній викликало негатив] / В. Шимов // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 24.12. (<https://www.sb.by/articles/prepony-postavlennye-na-potok.html>).

Каральні заходи щодо „Північного потоку – 2” вже мають конкретні наслідки: швейцарська компанія повністю відмовляється. Американські санкції зустріли

жорстку критику в Росії. „Каральні заходи неприйнятні, і Росія відповість на них, не завдаючи шкоди власним інтересам”, – заявив речник Кремля Д. Пєсков. Напередодні було досягнуто домовленості щодо транзиту російського природного газу через Україну до Західної Європи.

Herold, Frank. Russland erbost über US-Sanktionen = [Росія гнівається на санкції США] / F. Herold // Der Tagesspiegel. – Berlin, 2019. – 23.12. (<https://www.tagesspiegel.de/politik/ostseepipeline-nord-stream-2-russland-erbost-ueber-us-sanktionen/25362916.html>).

Президент Молдови І. Додон заявив, що Молдова буде отримувати російський газ за традиційним маршрутом – транзитом через Україну. Як передає агентство ІНФОТАГ, про це він сказав на традиційному брифінгу після робочої наради з прем'єр-міністром і главою парламенту. І. Додон привітав домовленості Росії та України щодо газу, які означають, що газ „і далі буде надходити в республіку за традиційним маршрутом”.

І. Додон: С 1 январа Молдова будет получать российский газ по традиционному маршруту = [І. Додон: 3 1 січня Молдова буде отримувати російський газ за традиційним маршрутом] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 23.12. (<http://www.vedomosti.md/news/dodon-s-1-yanvarya-moldova-budet-poluchat-rossijskij-gaz-po>).

Німецький уряд не сумнівається в успішному завершенні будівництва газопроводу „Північний потік – 2”, повідомляють Bild. Видання зазначає, що за кілька годин до затвердження нових санкцій Вашингтоном МЗС Німеччини направило американській владі послання, в якому підкреслило домовленість Москви і Києва про транзит газу. Джерело Bild стверджує, що американські санкції „поставили Україну в набагато більш вигідну позицію по відношенню до Росії”. Саме з цим пов'язують готовність „Газпрому” виконати рішення Стокгольмського арбітражу щодо виплати Україні 2,9 млрд дол.

Германия выразила уверенность в успехе „Северного потока-2” = [Німеччина висловила впевненість в успішності „Північного потоку – 2”] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 23.12. (<http://www.vedomosti.md/news/germaniya-vyrazila-uverennost-v-uspehe-severnogo-potoka-2>).

Виконавчий директор „Нафтогазу” Ю. Вітренко допустив невиконання обіцянок Росії щодо транзиту газу після відкликання позовів проти „Газпрому”. За словами Ю. Вітренка, наразі Україна працює над системою договорів для зниження цього ризику. Водночас глава „Нафтогазу” висловив надію на те, що „сумлінна робота має сприяти тому, щоб зриву домовленостей не відбулося”.

Глава „Нафтогаза” предвидит невыполнение обещаний России по транзиту = [Глава „Нафтогазу” передбачає невиконання обіцянок Росії по транзиту] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 23.12. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/12/23/glava-naftogaza-predvidit-nevypolnenie-obeshchaniy-rossii-po-tranzitu>).

Екс-президент України П. Порошенко вважає, що контракти з „Газпромом” про постачання газу в Україну є політичними, а не комерційними. Українська партія „Європейська Солідарність” вимагає скликати Раду національної безпеки і оборони, а також має намір ініціювати введення санкцій за прями поставки газу з Росії.

П. Порошенко призвал к санкциям за соглашение с „Газпромом” = [П. Порошенко закликав до санкцій за угоду з „Газпромом”] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 23.12. (<https://rus.postimees.ee/6857511/poroshenko-prizval-k-sankciyam-za-soglashenie-s-gazpromom>).

Міністр енергетики та захисту навколишнього середовища України О. Оржель заявив, що українська енергетична держкомпанія „Нафтогаз” і російський „Газпром” домовилися про продовження транзиту газу з РФ у Європу територією України. За словами О. Оржель, новий транзитний договір буде укладено на п’ять років з можливістю пролонгації на аналогічний термін. При цьому мінімально гарантований обсяг транзиту газу становитиме 65 млрд куб. м у 2020 р. і 40 млрд куб. м в кожному наступний рік. Міністр додав, що досягнуті Україною і РФ домовленості також передбачають повернення „Газпромом” коштів у розмірі 2,9 млрд дол. згідно з рішенням Стокгольмського арбітражу.

Украина и РФ договорились о продолжении транзита газа в Европу = [Україна і РФ домовилися про продовження транзиту газу в Європу] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 23.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1223/c31519-9642779.html>).

Берлін звинуватив Вашингтон у втручанні у внутрішні справи Німеччини після того, як Д. Трамп підписав санкції США проти компаній, що будують російський газопровід до Німеччини. Прес-секретар У. Деммер заявила, що заходи США були „особливо незрозумілими, оскільки Росія та Україна домовилися в принципі щодо майбутнього транзиту російського газу через українську територію”.

Crisp, James. Berlin outraged after Donald Trump hits gas pipeline project with sanctions = [Берлін обурений тим, що Д. Трамп наклав санкції на проект газопроводу] / J. Crisp // The Telegraph. – London, 2019. – 21.12. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2019/12/21/berlin-outraged-donald-trump-hits-gas-pipeline-project-sanctions/>).

Віце-прем’єр Росії Д. Козак заявив, що Москва і Київ новою угодою відкрили „кватирку можливостей” і зможуть у 2024 р. повернутися до питання про

продовження договору про транзит на 10 років. За його словами, такий сценарій стане можливим, якщо співпраця буде продовжуватися і не виникне нових претензій і скандалів. У свою чергу, міністр енергетики та захисту навколишнього середовища України О. Оржель заявив, що домовленості не включають пункт про прямі поставки газу Києву, хоча в протоколі вказана можливість досягнення угоди з цього питання. Він також додав, що тариф на транзит газу виросте у зв'язку зі зниженням обсягів прокачування, з чим згодні обидві сторони. Старший науковий співробітник Центру європейських досліджень ІСЕМВ РАН В. Оленченко заявив, що „переговори були важкими, але обидві сторони прагнули до компромісу”.

Баланс интересов: Миллер раскрыл детали соглашения с Украиной по транзиту газа = [Баланс інтересів: Міллер розкрив деталі угоди з Україною щодо транзиту газу] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 21.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55871.html>).

Американські санкції щодо газопроводів „Північний потік – 2” і „Турецький потік”, передбачені оборонним бюджетом на 2020 фінансовий рік, вступають у силу негайно. Про це йдеться в опублікованому міністерством фінансів США пояснення до правил дії американських обмежувальних заходів.

Санкции заработали: США остановили „Северный поток – 2” = [Санкції запроцювали: США зупинили „Північний потік – 2”] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 21.12. (<http://www.vedomosti.md/news/sankcii-zarabotali-ssha-ostanovili-severnyj-potok-2>).

Росія та Україна досягли принципової домовленості щодо транзиту газу з 2020 р., заявив головний переговорник Європейської комісії М. Шефчович після переговорів у Берліні. За словами М. Шефчовича, це хороша новина для Європи, Росії та України. Він також підкреслив, що „принцип угоди ще має бути узгоджений на політичному рівні в Києві та Москві”.

Rusija ir Ukraina pasiekė principinį susitarimą dėl dujų tranzito nuo 2020-ujų = [Росія та Україна досягли принципової згоди щодо транзиту газу з 2020 року] // Lietuvos rytas. – Вильнюс, 2019. – 20.12. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/12/20/news/rusija-ir-ukraina-pasieke-principini-susitarima-del-duju-tranzito-nuo-2020-uju-12987435/>).

Москва і Київ досягли принципової угоди щодо транзиту російського газу в ЄС. Про це було оголошено після переговорів у Берліні. Однак новий договір необхідно узгодити на політичному рівні. Переговори будуть продовжуватися в Мінську. На політичному рівні газовий конфлікт між Москвою і Києвом обговорювали В. Путін і В. Зеленський на полях саміту „нормандської четвірки” в Парижі.

Россия и Украина почти договорились о продлении транзита газа = [Росія і Україна майже домовилися про продовження транзиту газу] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 20.12. (<https://rus.postimees.ee/6854895/rossiya-i-ukraina-pochti-dogovorilis-o-prodlenii-tranzita-gaza>).

Росія та Україна домовилися про новий газовий контракт. Російський газ буде подаватися через Україну до Німеччини. Згоду на новий контракт щодо транзиту газу було досягнуто в Берліні після переговорів між двома країнами через посередництво ЄС та Німеччини. За інформацією Німецького агентства, угода передбачає домовленість про майбутній термін дії контракту та про кількість транзиту газу через Україну.

Grundsatzvereinbarung zum Gastransit durch die Ukraine nach Europa = [Угода про транзит газу через Україну до Європи] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 19.12. (<https://www.welt.de/wirtschaft/article204471788/Gasvertrag-Grundsatzvereinbarung-zum-Transit-durch-die-Ukraine-nach-Europa.html>).

Сенат США прийняв закон про санкції для зупинки газопроводу „Північний потік – 2”. Компаніям, які беруть участь у проекті, та їхнім керівникам загрожує сувора кара. Американський Конгрес хоче запобігти завершенню проекту. Санкції могли б принаймні затягнути процес введення в експлуатацію газопроводу.

Amerikanischer Senat stimmt für Sanktionen = [Американський сенат голосує за санкції] // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2019. – 17.12. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/nord-stream-2-amerikanischer-senat-beschliesst-sanktionen-16540982.html>).

Конгрес США санкціонував компанії, пов'язані з будівництвом газопроводу „Північний потік – 2” незадовго до завершення проекту. Сенат також голосував великою більшістю за пакет оборонного бюджету, до якого був внесений закон про санкції. Президент США Д. Трамп оголосив, що підпише законодавчий пакет „негайно”, як тільки він з'явиться на його столі.

US-Kongress beschließt Sanktionen = [Конгрес США затверджує санкції] // Der Tagesspiegel. – Berlin, 2019. – 17.12. (<https://www.tagesspiegel.de/politik/nord-stream-2-us-kongress-beschliesst-sanktionen/25345930.html>).

У Болгарії забронювали всі потужності Трансбалканського газопроводу для подачі газу в реверсному режимі – в Румунію, Україну та Молдову. Як передає „ІНФОТАГ”, замовником може бути як „Газпром”, якому необхідно виконувати контрактні зобов'язання перед Кишиневом незалежно від ситуації з українським транзитом, так і трейдери, які проявляли інтерес до поставок газу на південь України.

В Болгарии забронировали все мощности Трансбалканского газопровода для подачи газа в реверсном режиме в Румынию, на Украину и в Молдову = [У Болгарії забронювали всі потужності Трансбалканського газопроводу для подачі газу в реверсному режимі в Румунію, Україну і Молдову] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 17.12. (<http://www.vedomosti.md/news/v-bolgarii-zabronirovali-vse-moshnosti-transbalkanskogo-gazo>).

АТ „Молдова-газ” гарантує безперервність постачання російського газу молдавським споживачам. Як передає агентство „ІНФОТАГ”, про це заявив на прес-конференції голова Адміністративної ради АТ „Молдова-газ” В. Чебан. „У нас буде газ. Основним сценарієм залишається традиційний маршрут, транзитом через Україну. Ми сподіваємося, що переговори „Газпрому” з „Нафтогазом” завершаться успішно. Якщо ж ні, то є альтернативні варіанти, основним з яких є реверс через Трансбалканський коридор”, – зазначив В. Чебан.

„Молдова-газ” гарантирует непрерывность поставок российского газа потребителям = [„Молдова-газ” гарантує безперервність поставок російського газу споживачам] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 17.12. (<http://www.vedomosti.md/news/moldova-gaz-garantiruet-nepreryvnost-postavok-rossijskogo-ga>).

Канцлер Німеччини А. Меркель та президент Росії В. Путін провели телефонну розмову, під час якої лідери обговорили можливості транзиту російського природного газу через Україну. Проект розвитку трубопроводу „Північний потік – 2” збільшить кількість природного газу, що постачається з Росії до Німеччини.

A. Merkel ir V. Putinas telefonu aptarė dujų tranzitą per Ukrainos teritoriją = [A. Меркель і В. Путін по телефону обговорили питання транзиту газу через українську територію] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 16.12. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/12/16/news/a-merkel-ir-v-putinas-telefonu-aptare-duju-tranzita-per-ukrainos-teritorija-12943326/>).

Кишинів упевнений, що і після 1 січня 2020 р. російський газ надійде в Молдову через Україну. Під час брифінгу президент І. Додон зазначив, що дискусії з цього питання практично завершені, водночас Молдова підписала контракти для альтернативної подачі газу. Українське видання „Країна” опитало експертів і з’ясувало, що тепер доля транзиту буде вирішуватися не стільки на тристоронніх переговорах Київ – Брюссель – Москва, скільки в Україні та в США.

Казанский, Александр. Кому выгодно, чтобы транзита газа через Украину не было = [Кому вигідно, щоб транзиту газу через Україну не було] / А. Казанский // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 16.12. (<http://www.vedomosti.md/news/komu-vygodno-chtoby-tranzita-gaza-cherez-ukrainu-ne-bylo>).

Україна закликала США прийняти заплановані санкції проти компаній, що беруть участь у прокладанні спірного газопроводу з Росії до Німеччини „Північний потік – 2”. „Ідеться тут не про Україну, а про щось більше. Йдеться про стратегічну рівновагу у Європі. Мова йде про енергетичну безпеку у Європі”, – заявив віцепрем’єр України Д. Кулеба під час візиту до Вашингтона на початку грудня. Д. Кулеба – перший високопоставлений представник України, прийнятий у Вашингтоні з часу вступу В. Зеленського на посаду Президента України в травні цього року.

Украина призвала США ввести санкции против „Северного потока – 2” = [Україна закликала США ввести санкції проти „Північного потоку – 2”] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 16.12. (<https://rus.postimees.ee/6849929/ukraina-prizvala-ssha-vvesti-sankcii-protiv-severnogo-potoka-2>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Закон про національний оборонний бюджет США на 2020 р., підписаний американським президентом Д. Трампом, передбачає виділення Україні 300 млн дол. на військові потреби. У посольстві США в Україні особливо підкреслили, що надання зазначеної допомоги підтверджує сильну двопартійну підтримку України.

В 2020 году США выделят 300 млн долларов на военные нужды Украины = [У 2020 році США виділять 300 млн доларів на військові потреби України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 24.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1224/c31519-9643142.html>).

Сенат США схвалив проект оборонного бюджету країни на 2020 р. В оборонний бюджет включена військова допомога Україні на суму 300 млн дол. Ідеться зокрема, про оплату поставок летальної зброї в країну. Документ окремо забороняє уряду США визнавати Крим частиною території Росії.

Сенат США одобрил военный бюджет с санкциями против строителей „Северного потока” = [Сенат США схвалив військовий бюджет з санкціями проти будівельників „Північного потоку”] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 18.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30330786.html>).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

МВС України оголосило про закриття всіх гральних закладів у країні. „З сьогоднішнього дня всі гральні заклади припиняють функціонування”, – передає ТАСС слова міністра внутрішніх справ А. Авакова, який послався на відповідну постанову уряду.

А. Аваков потребовал закрыть в Украине все казино за несколько часов = [А. Аваков зажадав закриття усіх казино в Україні за кілька годин] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 20.12. (<https://haqqin.az/news/165806>).

На початку грудня поліція затримала трьох підозрюваних у вбивстві журналіста П. Шеремета. Це військова медсестра Я. Дугар, волонтерка Ю. Кузьменко, ветеран АТО А. Антоненко. Окрім них, за версією слідства, до вбивства причетне подружжя-ветерани Владислав та Інна Грищенки. Мотивом підозрюваних слідчі називають спробу дестабілізувати соціально-політичну ситуацію в Україні. На думку українського політика С. Хмари, висловлених одразу після прес-конференції у справі вбивства журналіста П. Шеремета, однією з причин такого „швидкого” розкриття злочину є спроба відвернути увагу суспільства від обговорення результатів зустрічі „нормандської четвірки”.

Призначені винними: що криється за абсурдними звинуваченнями сподвижників духу у вбивстві Шеремета // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.12. (<https://ukrslowo.net/ukraine/nota-bene/98645.html>).

На початку грудня у приміщенні Міністерства внутрішніх справ були представлені висновки слідства щодо вбивства журналіста П. Шеремета у 2016 р. Були присутні міністр внутрішніх справ А. Аваков та Президент України В. Зеленський. У своєму виступі А. Аваков назвав інформацію, яку його підлеглі планують надати, „не тільки сенсаційною, а й шокуючою“. Він, однак, зауважив, що наразі йдеться про підозру, і провина фігурантів справи не доведена. Начальник кримінальної поліції Є. Коваль назвав імена тих, кого підозрює слідство: Президент України В. Зеленський поставив питання про замовника і висловив надію, що його ім'я назвуть „наступного разу“.

Слідство підозрює п'ятьох осіб у вбивстві Шеремета // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a1%d0%bb%d1%96%d0%b4%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be-%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%be%d0%b7%d1%80%d1%8e%d1%94-%d0%bf%d1%8f%d1%82%d1%8c%d0%be%d1%85-%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1-%d1%83-%d0%b2%d0%b1%d0%b8%d0%b2/>).

Турецькі джерела безпеки повідомили, що українські органи влади заарештували підозрюваного вбивцю, пов'язаного з групою терориста Гюленіста (FETÖ), яка стояла за спробою перевороту 2016 р. в Туреччині. Нурі Гохан Б. уперше був заарештований у липні в Україні, але отримав право на домашній арешт з електронним моніторингом. Сьогодні він знову під вартою, очікується, що підозрюваний буде виданий Туреччині за рішенням української влади, заявили джерела.

Ukraine arrests FETÖ terrorists-linked murder suspect = [В Україні заарештували підозрюваного у вбивстві, пов'язаного з терористами FETÖ] // Daily Sabah. – Istanbul, 2019. – 16.12. (<https://www.dailysabah.com/investigations/2019/12/16/ukraine-arrests-feto-terrorists-linked-murder-suspect>).

ІСТОРІЯ

В обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Івана Франка (Івано-Франківськ) відбувся урочистий вечір „Життя і слово Зеновія Красівського“, присвячений 90-й річниці від дня народження поета-в'язня, лицаря українського руху З. Красівського. Її організували Івано-Франківський осередок Наукового товариства ім. Т. Шевченка та бібліотека. З. Красівський усе життя боровся за незалежність нашої держави, відбувши за це 26 років у тюрмах, психлікарнях, таборах і на засланні.

Мойсишин, Василь. Поминали Зеновія Красівського / В. Мойсишин // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d0%be%d0%bc%d0%b8%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%97%d0%b5%d0%bd%d0%be%d0%b2%d1%96%d1%8f-%d0%9a%d1%80%d0%b0%d1%81%d1%96%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%be%d0%b3%d0%be/>).

Був час, коли київський Поділ був окремим середньовічним містом. Саме Києво-Поділ наприкінці XIV ст. був увінчаний величним дерев'яним замком, де засідали воєводи. Наприкінці XV ст. Києво-Поділ отримав Магдебурзьке право. Саме тут були ринки, відбувались ярмарки, діяв перший вищий навчальний заклад України – Києво-Могилянська колегія. У XVI-XVII ст. тут діяли 16–28 ремісничих цехів. До сьогодні збереглися назви урочищ, пов'язаних з ремісничою діяльністю – Гончарі, Кожум'яки, Дігтярі.

Толпигін, Олександр. Пригадаємо минуле Подолу / О. Толпигін // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d1%80%d0%b8%d0%b3%d0%b0%d0%b4%d0%b0%d1%94%d0%bc-%d0%be-%d0%bc%d0%b8%d0%bd%d1%83%d0%bb%d0%b5-%d0%9f%d0%be%d0%b4%d0%be%d0%bb%d1%83/>).

Автор статті веде розмову з науковцем І. Матковським, який розповідає про блаженного священномученика К. Шептицького. Торік Верховна Рада України ухвалила постанову про вшанування на державному рівні в листопаді 2019 р. 150-річчя від дня народження церковного і громадського діяча, політв'язня радянського режиму отця К. Шептицького. До цієї дати доктор філософії І. Матковський видав його біографію під назвою „Казимир – отець Климентій, польський аристократ, український ієромонах, екзарх Росії та Сибіру, архімандрит студитів, Праведник народів світу, блаженний Католицької церкви”. Це – перше в Україні ґрунтовне видання, в якому висвітлюється життєвий шлях К. Шептицького.

Гулик, Ігор. Іван Матковський: „Архімандрита Климентія заарештували у його келії під час молитви” / І. Гулик // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 18.12. (<http://www.chasipodii.net/article/23923/>).

ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.

До 86-х роковин Голодомору-геноциду в Києві та Україні в цілому пройшов ряд просвітницьких заходів. В Інформаційно-виставковому центрі Музею Майдану для широкої громадськості відбулась лекція історика, заступника голови Українського інституту національної пам'яті В. Тиліщака, який розповів про причини Голодомору, наслідки трагедії, які українці продовжують усвідомлювати й досі. В. Тиліщак також презентував нові видання Українського інституту національної пам'яті: „Людяність у нелюдяний час” (книга про праведні діяння в роки Голодомору, упорядники В. Тиліщак, В. Яременко), збірник спогадів свідка Голодомору А. Лисивець „Скажи про щасливе життя” та „Репресовані” щоденники. Голодомор 1932–1933 років в Україні” (упорядкування, вступна стаття, загальна редакція Я. Файзулін).

Лук'янчук, Георгій. Історики розповіли про Голодомор / Г. Лук'янчук // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%86%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b8%d0%ba%d0%b8-%d1%80%d0%be%d0%b7%d0%bf%d0%be%d0%b2%d1%96%d0%bb%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%93%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b4%d0%be%d0%bc%d0%be%d1%80/>).

В селі Тарган (Київська область) вшанували пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 рр. біля першого в Україні пам'ятника жертвам Великої трагедії українського народу. У цьому селі завдяки дослідникові, громадському діячеві О. Ушинському ще в радянський час (1985–1988) був виготовлений підпільно та встановлений цей пам'ятник.

Лук'янчук, Георгій. Віче біля першого в Україні пам'ятника / Г. Лук'янчук // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%92%d1%96%d1%87%d0%b5-%d0%b1%d1%96%d0%bb%d1%8f-%d0%bf%d0%b5%d1%80%d1%88%d0%be%d0%b3%d0%be-%d0%b2-%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%96-%d0%bf%d0%b0%d0%bc%d1%8f%d1%82%d0%bd%d0%b8%d0%ba/>).

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

На території ландшафтного парку „Співоче поле” в історичній частині Києва відкрився новорічний фестиваль гігантських китайських ліхтарів під назвою „Легенди Піднебесної”. Експозиція фестивалю, організованого в столиці України вже вдруге, складається з-понад 30 інсталяцій, які знайомлять із казками і легендами Китаю. Крім гігантських ліхтарів, відвідувачів фестивалю також чекають виступи китайських артистів, чайні церемонії, тематичні майстер-класи, вогняні шоу і фуд-зона з ресторанами китайської кухні.

В Києве проходить фестиваль гігантських китайських фонарей = [У Києві проходить фестиваль гігантських китайських ліхтарів] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 19.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1219/c31519-9641832.html>).

В Українській вільній академії наук у Нью-Йорку відбулася презентація нової книжки „Григорій Костюк і Юрій Шевельов: листування”. Її основу склали листи за 1945–1959 рр. Г. Костюка та Ю. Шевельова, двох відомих українських літературознавців, які мали помітний вплив на становлення та розвиток історико-літературного процесу в діаспорі. Упорядник видання Н. Баштова, науковий працівник Інституту літератури ім. Т. Шевченка Національної академії наук України, редактори – Ю. Буряк та А. Кіпа.

Скрипка, Тамара. Презентація книжки листування літературознавців відбулася в УВАН / Т. Скрипка // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d1%80%d0%b5%d0%b7%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f-%d0%ba%d0%bd%d0%b8%d0%b6%d0%ba%d0%b8-%d0%bb%d0%b8%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bb%d1%96%d1%82%d0%b5%d1%80/>).

В український прокат вийшов фільм „Додому”, який став головною сенсацією українського кіно останніх років. 23 серпня 2019 р. Український оскарівський комітет обрав драму Н. Алієва як національний претендент від України на премію „Оскар” за найкращий фільм іноземною мовою. Автор статті поспілкувався з Н. Алієвим, режисером цього фільму.

Григоров, Микита. Наріман Алієв: „Без державної української мови не буде розвитку кримськотатарської мови” / М. Григоров // Міст. – New York, 2019. – 18.12. (<http://meest-online.com/interview/nariman-alijev-bez-derzhavnoji-ukrajinskoji-movy-ne-bude-rozvytku-krymskotatarskoji-movy/>).

„Операція «Вісла» – ще не закритий розділ польської історії: болючий, дразливий невідгідний”, – пише популярний польський автор і журналіст К. Потачала у своїй книжці „Залишилося тільки каміння”. Ця книжка стосується не лише польської історії, але й української, бо ж ідеться про кривду, яку скоїли наші польські сусіди після Другої світової війни. Автор робить зусилля, щоб відповісти на запитання, чому українське населення, яке споконвіку жило на своїй землі біля кордонів польської держави, покарали, назвали бандитами та прогнали з рідної землі. Чому після багатьох років на польському засланні, всупереч постійному страху, частина з них таки повернулася на рідну землю.

Дупляк, Микола. Залишилося тільки каміння? / М. Дупляк // Міст. – New York, 2019. – 18.12. (<http://meest-online.com/view/zalyshylosya-tilky-kaminnya/>).

Олексій Чупа – доволі незвична постать у сучасній українській літературі, хоча б тому, що є україномовним письменником з тимчасово окупованої Макіївки. Австрійське видавництво Haymon Verlag видало його книжку – „Казки мого бомбосховища”. Це 12 оповідань, про Донбас, абсолютно різних і написаних у різних стилях. Автор статті поспілкувався з письменником.

Короткий, Василь. Олексій Чупа: „Донбас нагадує ображену дитину, яка пішла з дому” / В. Короткий // Міст. – New York, 2019. – 18.12. (<http://meest-online.com/interview/oleksij-chupa-donbas-nahaduje-obrazhenu-dytynu-yaka-pishla-z-domu/>).

У Києві відбулась головна подія HR-галузі – IX підсумкова кейс-конференція та церемонія нагородження переможців „Премії HR-бренд Україна 2019”: інновації, тренди та найкращі рішення роботодавців. На заході, організатором якого є Hh.ua|gsc, були представлені найкращі практики зі сфери управління людськими ресурсами, мотивації і підвищення лояльності персоналу. Головне завдання Премії – ознайомити спільноту з дієвими кейсами та компаніями, які досягли найбільших успіхів у питаннях залучення та побудови довготермінових відносин зі співробітниками, дати орієнтири для розвитку HR-галузі.

Оголошено імена компаній-переможців „Премії HR-бренд Україна 2019” // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 18.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23911/>).

Німецька газета Süddeutsche Zeitung пише, що багато колишніх радянських республік відходять від Росії в культурному відношенні і знову вводять в оборот національні мови. Президент Росії В. Путін стурбований і намагається цьому протидіяти, він заговорив про війну проти російської мови, яку ведуть запеклі русофоби, агресивні націоналісти і навіть деякі уряди. За його словами, дехто намагається витиснути російську мову на периферію. В. Путін не назвав ніяких імен і ніяких держав. Але можна припустити, зауважує видання, що він мав на увазі Україну, Прибалтику, можливо, і Грузію. Зокрема, Верховна Рада України прийняла новий закон про мови, який має посилити позиції української мови та зробити її єдиною офіційною мовою.

Кінець „Русского мира”: русский язык изгоняют из Латвии, Украины, Грузии [Кінець „Русского мира”: російську мову виганяють з Латвії, України, Грузії] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/17/konec-russkogo-mira-russkiy-yazyk-izgonyayut-iz-latvii-ukrainy-gruzii>).

РЕЛІГІЯ

До передмістя Філадельфії з'їхалися представники 62 парафій та громад Філадельфійської Архиепархії, щоб разом готуватися до Патріаршого собору на тему

„Еміграція, поселення і глобальна єдність Української Греко-Католицької Церкви”, який відбуватиметься в кінці серпня 2020 р. у Львові. Мета сесії – зібрати напрацювання та затвердити остаточні резолюції, з якими вибрані делегати поїдуть до Львова та представлятимуть там свою архієпархію на всецерковному рівні.

Радько, Володимир. Філадельфійська архієпархія готується до Патріаршого собору у Львові в 2020 році / В. Радько // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 19.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a4%d1%96%d0%bb%d1%8f%d0%b4%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d1%84%d1%96%d0%b9%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0-%d0%b0%d1%80%d1%85%d0%b8%d1%94%d0%bf%d0%b0%d1%80%d1%85%d1%96%d1%8f-%d0%b3%d0%be%d1%82%d1%83%d1%94%d1%82%d1%8c/>).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

„Яндекс” встановив, які події та особистості виявилися найбільш цікаві користувачам у 2019 р. за результатами запитів у пошуковій системі. Найбільш цікавими подіями для користувачів стали вибори в Україні і пожежа в соборі Паризької Богоматері, а найпопулярнішими людьми виявилися Президент України В. Зеленський і шведська активістка Г. Тунберг.

Янчур, Алина. Зеленский и Тунберг стали самыми популярными людьми года по версии пользователей „Яндекса” = [Зеленський і Тунберг стали найпопулярнішими людьми року за версією користувачів „Яндекса”] / А. Янчур // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 18.12. (<https://www.sb.by/articles/zelenkiy-i-tunberg-stali-samyimi-populyarnymi-lyudmi-goda-po-versii-polzovateley-yandeksa.html>).

Телеканал „Росія 1” показав у недільній програмі „Москва. Кремль. Путін” анонсоване раніше „перше повноцінне інтерв’ю” Президента України В. Зеленського російським журналістам. Воно тривало менше хвилини. В. Зеленський заявив, що інтерв’ю не давав, а відповів на питання. „У Парижі після „нормандської зустрічі” вночі журналістка у мене щось запитала в коридорі, я їй щось відповів. Ну ось таке інтерв’ю”, – сказав Президент України.

Телеканал „Россия 1” показал якобы „полноценное” интервью с Зеленским = [Телеканал „Росія 1” показав нібито „повноцінне” інтерв’ю із Зеленським] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 17.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30328358.html>).

ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ

Китайська торгова асоціація і посольство КНР в Україні привезли подарунки маленьким пацієнтам київського Науково-практичного медичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії, щоб привітати їх з Днем святого Миколая – покровителя дітей. Радник з торгово-економічних питань посольства КНР в Україні Л. Цзюнь привітав маленьких пацієнтів медичного центру з Днем святого Миколая, передавши їм найкращі побажання від китайських компаній, що працюють в Україні.

Китайские компании поздравили маленьких пациентов киевского центра кардиохирургии с Днем святого Николая = [Китайські компанії привітали маленьких пацієнтів київського центру кардіохірургії з Днем святого Миколая] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 20.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1220/c31519-9642290.html>).

КРИМ

Прокуратура Автономної республіки Крим порушила кримінальну справу за проїзд першого поїзда з Росії в анексований Крим мостом через Керченську протоку. Справу порушено за статтею про незаконний перетин державного кордону України. Поїзд „Таврія” став першим пасажирським поїздом, який проїхав мостом через Керченську протоку. Поїзд прямував за новим маршрутом в об’їзд території України і прибув до Севастополя із Санкт-Петербурга.

Украина возбудила дело за проезд российского поезда по Крымскому мосту = [Україна порушила справу за проїзд російського поїзда по Кримському мосту] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 26.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30344298.html>).

Зовнішньополітична служба Євросоюзу заявила, що відкриття залізничної частини Кримського мосту порушує державний суверенітет України. Російська Федерація завершила будівництво залізничної ділянки Кримського моста і відкриває залізничне сполучення з Кримським півостровом без згоди України. Залізничне сполучення – це ще один крок до примусової інтеграції незаконно анексованого півострова з Росією, вважають у ЄС. Як вказується в заяві, відкриття залізничної частини мосту веде до ізоляції Криму від України, а сам міст обмежує прохід суден через Керченську протоку в українські порти в Азовському морі.

В ЕС раскритиковали запуск поездов по Крымскому мосту = [В ЄС розкритикували запуск поїздів по Кримському мосту] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 24.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55922.html>).

Жителі анексованого Росією Криму масово їздять на материкову частину України для оформлення біометричних закордонних паспортів. Після введення безвізового режиму документи дають громадянам країни право вільно подорожувати країнами Європейського Союзу. На думку експертів, найближчим часом ні Москва, ні Київ не створюватимуть перешкоди паспортному туризму. „Росія однозначно не збирається закривати кримчанам можливість оформляти українські документи. Антиросійські санкції обмежили свободу їхнього пересування за російськими документами, а також ряд інших прав і свобод. При цьому Україна не може відібрати у кримчан свої паспорти – це буде рівносильно офіційного визнання Криму російським”, – пояснив Радіо Свобода керівник Центру врегулювання соціальних конфліктів О. Іванов.

Паспортные туры. Почему крымчане все равно остаются украинцами = [Паспортні тури. Чому кримчани все одно залишаються українцями] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 16.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30326804.html>).

ДОНБАС

Міжнародний скандал зі зброєю зачепив Польщу – фірма, що мала дозвіл на торгівлю зброєю від міністерства внутрішніх справ і адміністрації цієї країни виявилася замішаною в угоді, яка кинула тінь на країну-члена НАТО. Виявилось, що 30 тис. снарядів для мінометів, які ніколи не замовляла польська армія, вироблені в Сербії, спливили на Донбасі. Усе сталося під носом служби військової контррозвідки Польщі. Так пише про це Dziennik Gazeta Prawna.

Решетов, Владимир. Международный скандал: Польша поставила боеприпасы сепаратистам в Украине = [Міжнародний скандал: Польща поставила боеприпаси сепаратистам в Україні] / В. Решетов // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 21.12. (<https://haqqin.az/news/165839>).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Несподівано держдепартамент США направив 22-сторінковий лист голові сенату США з обґрунтуванням необхідності змінити законопроект про нові жорсткі санкції проти Росії. Про це повідомило видання The Daily Beast. Ініціатором „пекельних санкцій” був сенатор Л. Грем, який запропонував ввести нові санкції проти Росії за її вторгнення в Україну, втручання у вибори в США у 2016 р., за військові активності в Сирії, за атаки на інакодумців в РФ. У листі адміністрація президента Д. Трампа пише, що „рішуче виступає проти” затвердженого тексту документа так, як він негативно вплине на взаємини США і їхніх європейських союзників.

Администрация Д. Трампа не хочет новых санкций против России = [Адміністрація Д. Трампа не хоче нових санкцій проти Росії] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 21.12. (<https://haqqin.az/news/165840>).

Прем'єр-міністр РФ Д. Медведєв розширив перелік громадян України, щодо яких вводяться спеціальні економічні заходи. Відповідну постанову уряду опубліковано на офіційному порталі правової інформації. Згідно з документом, до списку внесено ще дев'ять чоловік – чиновники і депутати міськради Одеси. Ще двох українців з переліку виключили. Таким чином, до переліку тепер входять близько 570 чоловік. Крім того, Кабмін розширив перелік товарів, ввезення яких з України в Росію заборонено.

Россия расширила санкции в отношении Украины = [Росія розширила санкції щодо України] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 17.12. (<https://armenpress.am/rus/news/999184.html>).

За повідомленням української редакції „Голос Америки”, сенат США обговорить законопроект санкцій проти Росії на своєму засіданні з питання бізнесу. Сенатор Л. Грем уже назвав обговорення „пекельним”. Суть документа – покарати Російську Федерацію за втручання в демократичні процеси за кордоном, за „ворожі” дії в Сирії і агресію проти України. Планується, що законопроект буде прийнятий двома партіями, які саме з цих питань дуже солідарні, утім, як і щодо „Північного потоку – 2”.

США готують „адские санкции” против России = [США готують „пекельні санкції” проти Росії] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 16.12. (<https://haqqin.az/news/165416>).

Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг схвалив законопроект, яким скасовується можливість покупки за двосторонніми договорами електроенергії у країн, які не є членами Європейського Енергетичного Співтовариства, повідомив народний депутат О. Кучеренко (фракція „Батьківщина”). „Правку про скасування імпорту комітет одноголосно проголосував”, – сказав він в ефірі телеканалу „Україна”.

Украина может запретить импорт электроэнергии из Беларуси и России = [Україна може заборонити імпорту електроенергії з Білорусі та Росії] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 24.12. (<https://www.kurier.lt/ukraina-mozhet-zapretit-import-elektroenergii-iz-belarusi-i-rossii/>).

ПОЛІТВ’ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Представник України в Мінську В. Лутковська розповіла про досягнення домовленості про проведення взаємного звільнення полонених до кінця року. Інформацію підтвердив представник Росії на переговорах Б. Гризлов. Служба безпеки України у відповідь на запит Радіо Свобода повідомила, що в полоні бойовиків на Донбасі перебувають 250 осіб.

Контактная группа договорилась об обмене задержанными в Донбассе до конца года = [Контактна група домовилася про обмін затриманими на Донбасі до кінця року] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 24.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30340631.html>).

Учасники засідання Контактної групи щодо врегулювання ситуації на Сході України, яке відбулося в Мінську, не змогли домовитися про обмін полоненими – незважаючи на домовленості лідерів країн „нормандської четвірки” на недавньому саміті в Парижі. Переговори про обмін полоненими між Україною, Росією і проросійськими сепаратистами за формулою „всіх на всіх” зайшли в глухий кут. Сторони звинувачують одна одну в зриві переговорів. Проте, спецпредставник ОБСЄ

М. Сайдік вважає, що сторони прагнуть провести обмін до кінця року, і не виключає, що у них є шанси домовитися в режимі відеоконференції.

Переговори об обмене пленными между Киевом и „ДНР” и „ЛНР” провалились = [Переговори про обмін полоненими між Києвом і „ДНР”, і „ЛНР” провалилися] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 19.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30333559.html>).

Представники латвійської влади прийняли в стінах сейму 11 звільнених з в'язниць Росії українських громадян, включаючи режисера О. Сенцова. Усі вони проходять реабілітацію в латвійській Юрмалі на запрошення місцевої влади.

„Вы борцы с кровавым режимом Путина!” Кричали в Сейме Латвии, принимая Сенцова = [„Ви борці з кривавим режимом Путіна!” Кричали в Сеймі Латвії, приймаючи Сенцова] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.12. (<https://bb.lv/statja/politika/2019/12/17/vy-borcy-s-krovavym-rezhimom-putina-krichali-v-seyme-latvii-prinimaya-sencova>).

Росія відкидає висновки місії ООН з прав людини в Україні про жорстоке поводження ФСБ з громадянами України. У міністерстві закордонних справ Росії заявили, що оцінки ООН підсумків обміну полоненими між Росією і Україною викликали подив. „Звинувачення в жорстокому поводженні ФСБ з громадянами України голослівні”, – додали там.

Россия отвергла выводы ООН о жестокое обращении ФСБ с гражданами Украины = [Росія відкинула висновки ООН про жорстоке поводження ФСБ з громадянами України] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/17/rossija-otverгла-vyvody-oon-o-zhestokom-obrashchenii-fsb-s-grazhdanami-ukrainy>).

Українським політв'язням у російських в'язницях довелося пережити тортури безсонням, медикаментами, електричним струмом і погрозами членам сім'ї, передає Рапоґама на Латвійському телебаченні. На сьогодні в Латвії проживають і отримують медичну підтримку 10 колишніх полонених разом зі своїми сім'ями. У реабілітаційному центрі „Вайварі” вже був досвід роботи з українськими військовими. Як зазначила глава центру „Вайварі” А. Нулла, „у багатьох з колишніх політв'язнів є серйозні емоційні травми і при лікуванні необхідна участь родичів”.

Различные виды пыток и угрозы. Что пережили украинские политзаключенные? = [Різні види тортур і погрози. Що пережили українські політв'язні?] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 16.12. (<https://rus.postimees.ee/6850710/razlichnye-vidy-pytok-i-ugrozy-что-пережили-ukrainskie-politzaklyuchennye>).